

Kakva je budućnost "Budimke" posle prodaje

Posle godina stečaja, jedan od najvećih srpskih brendova u preradi voća i povrća u rukama je novog, domaćeg vlasnika. "Budimka" iz Požege prodana je za 212,7 miliona dinara ITN grupi, koja će u fabriku uložiti najmanje pet miliona evra. Početak proizvodnje očekuje se na proleće.

Novi vlasnik požeške fabrike posluje 27 godina. Bavi se inovacijama u prehrambenoj industriji i proizvodnjom smrznutog voća i povrća. Devedeset devet odsto proizvoda iz fabrike u Kosjeriću izvoze, a ulaganjem u "Budimku" obim proizvodnje biće višestruko povećan.

"Investicije su sigurno preko pet miliona evra, s obzirom da smo mi firma koja se bavi projektovanjem i inženjeringom u oblasti fabrika hrane mi ćemo to nekako najbolje moći da uradimo sa svojim resursima. Mi već deo kooperanata imamo i nastavljamo dalje da širimo svoje kooperacije", navela je Vera Marković iz ITN grupe.

Kaže da će posla u fabrici biti za najmanje sto radnika. Dešavanja u "Budimki" prati i najmanje 5.000 poljoprivrednika, nekadašnjih kooperanata najvećeg prerađivača voća i povrća u Evropi, osamdesetih godina. Premijerka Srbije pozdravlja privatizaciju.

"Ne samo velikog brenda, velikog simbola naše poljoprivrede i prehrambene industrije već i kao jednog od osnovnih pokretača celog tog kraja Srbije i Požege i celog kraja. Ja očekujem da ćemo danas posle uspešne privatizacije 'Budimke', i to od strane domaćih investitora, domaćih uspešnih kompanija, mi i pre kraja prvog kvartala sledeće godine već imati ponovo pokrenut rad u 'Budimci'", navela je premijerka Ana Brnabić.

Za "Budimku" je licitirala i firma "Inmold" iz Požege. Fabriku nisu kupili, ali jesu farmu junadi čiji je vlasnik nekada bila "Budimka", i to za 17 i po miliona dinara.

Deca u Srbiji najugroženija siromaštvom, nasiljem i govorom mržnje

Na Međunarodni dan dece upozorenje – još ima dece koja žive na margini društva, bez osnovnih uslova za život, obrazovanja, zdravstvene, socijalne zaštite. U Srbiji je najteže deci sa invaliditetom, Romima, mališanima iz siromašnih porodica. Koliko smo odmakli u ostvarivanju dečjih prava tri decenije od usvajanja Konvencije o pravima najmlađih?

Za dečja prava Andrea Rajčić bori se u školi, a stigla je i do Strazbura. Pred poslanicima Saveta Evrope, govorila je o dečjim pravima kao jedna od 12 najmlađih govornika.

"Pričala sam tamo sa decom iz raznih delova Evrope mislim da je tu, pogotovo u razvijenijim zemljama obrazovanje mnogo bolje i oni mnogo više vole da idu u školu", kaže Andrea Rajčić.

Da se o deci ne može odlučivati bez njihovih predstavnika shvatili su u nadležnim institucijama u Srbiji. Zato u važne aktivnosti uključuju aktiviste koji se bore dečja prava.

"Mislim da se na taj način zapravo najbolje pokazuje kako to deca participiraju u kreiranju i donošenju odluka koje su za njih značajne. Po prvi put u Srbiji su deca imala priliku da u direktnom prenosu prate naš dijalog sa Komitetom i to je praksa sa kojom ćemo nastaviti u budućnosti", kaže Suzana Paunović, direktorka Kancelarije za ljudska i manjinska prava.

Konvencija o pravima deteta donela je mnogo dobrog deci u svetu - smrtnost je, zahvaljujući vakcinaciji prepolovljena, a 40 odsto više dece stiže osnovno obrazovanje. Posla još ima.

"I dalje postoje nejednakosti među decom, koja najviše pogađa decu iz razorenih područja i migrante i decu sa invaliditetom. Ostvarivanjem ciljeva održivog razvoja na nacionalnom nivou možemo doprineti boljem sprovođenju i primeni prava iz Konvencije o pravima deteta", kaže Ređina de Dominići, direktorka Kancelarije Unicefa u Srbiji.

Promocija i zaštita dečjih prava je prioritet kada je u reč o procesu proširenja Evropske unije, ukazuje Ingve Engstrom iz Delegacije EU u Srbiji.

Srbija je među 12 zemalja koje su napredovale u suzbijanju najtežih oblika dečjeg rada. Vlada Srbije postavila je cilj da do 2030. svakom detetu obezbedi život bez siromaštva i gladi, zdravo odrastanje, kvalitetan razvoj u ranom detinjstvu i besplatno školovanje.

"Moram da naglasim, a posebno se obraćam deci da smo svesni da moramo da radimo još mnogo, jer naš opstanak zavisi, bar delimično od toga kako odlučimo da zaštitimo one koji su najugroženiji i najosetljiviji u našem svetu", kaže Slavica Đukić Dejanović, ministarka zadužena za demografiju i populacionu politiku.

Evropska unija će, poručuju, nastaviti da podržava reforme kojima se unapređuju prava dece u Srbiji, naročito one najugroženije.

Transparentnost: Najmanje transparentno javno preduzeće "MB namenska" iz Lučana

Javna preduzeća i preduzeća u vlasništvu države u Srbiji u najvećem broju su "delimično transparentna", nalaz je istraživanja "Indeks transparentnosti javnih preduzeća i preduzeća u državnom vlasništvu" predstavljenog u Beogradu.

U istraživanju organizacije "Transparentnost Srbija" u saradnji s "Transparentnošću Češke" preduzeća rangirano je 40 preduzeća.

Zlatko Minić iz "Transparentnosti Srbija" je kazao da dok je većina tih preduzeća u Češkoj uglavnom transparentna, u Srbiji je u toj kategoriji svega 11 preduzeća od kojih šest državnih i pet lokalnih. A

"potpuno transparentno preduzeće ne postoji ni u Češkoj, ni u Srbiji", nalaz je je istraživanja.

Najbolje rangirana preduzeća u Srbiji su "Srbijavode" i "Toplana Šabac", a "uglavnom transparentna" su "Srbijakargo", "Vodovod" Subotica, "Vodovod i kanalizacija" Kragujevac, "Emisiona tehnika i veze", "Transnafta", "Putevi Srbije", "Beogradski vodovod i kanalizacija", Elektroprivreda Srbije i JKP "Šumadija", Kragujevac.

Minić je istakao da je "delimično transparentno", a njih je najviše, 15 preduzeća, od kojih su tri državna i 12 lokalnih, a tri državna i dva lokalna prteduzeća su ocenjena kao "uglavnom netransparentna".

U najlošijoj kategoriji "netransparentnih preduzeća", devet je preduzeća: tri državna i šest lokalnih.

Najlošije je rangirana "MB namenska", za koju je Minić naveo da nema ni funkcionalnu internet prezentaciju na srpskom jeziku i nije odgovorila na zahteve za pristup informacijama. U toj poslednjoj kategoriji su i "Aerodromi Srbije", "Komstan" Trstenik, Gradska toplana Kruševac, JKP "Naš dom" Požega, "Novi dom" Vranje, JP NP "Kopaonik", Vodovod Vranje i Vodovod Zaječar.

Najbolje ocene javna preduzeća i preduzeća u vlasništvu države u Srbiji su dobila u oblasti javnih nabavki, a najlošije ocene po (ne)objavljivanju ugovora za pravne, konsultantske i reklamne usluge. U Češkoj su preduzeća dobila najbolje ocene po objavljivanju oglasa za zapošljavanje na svojim sajtovima, ali, s druge strane, nijedno od tih preduzeća u Češkoj nije objavilo finansijski plan, dok je u Srbiji finansijski plan objavilo 75 odsto preduzeća.

U Srbiji je "solidan zakonski okvir" - Zakon o javnim preduzećima, ali se on "vrlo malo poštuje", dok u Češkoj ne postoji tako striktan okvir, ali postoji dobra praksa, rekao je Minić.

Programski direktor Transparentnosti Srbija Nemanja Nenadić naveo je da ta preduzeća imaju značajan udeo u srpskoj privredi i da je zato važno da obaveštavaju javnost o svom poslovanju.

"Znamo s koliko problema se suočavamo kada tražimo podatke o tim preduzećima", rekao je Nenadić. Rekao je i da je nedopustivo to što je znatan broj rukovodilaca mnogih od tih preduzeća u "v.d. stanju".

U Srbiji više od 40 odsto žena isključeno sa tržišta rada

Žene su u daleko nepovoljnijem položaju od muškaraca pri zapošljavanju, a čak 40 odsto žena je van tržišta rada što je mnogo više nego u Evropskoj uniji, ocenila je danas članica udruženja "Žene na prekretnici" Svetlana Cerović.

Na konferenciji organizovanoj povodom objavljivanja publikacije "Zatvaranje kruga: položaj žena na tržištu rada na početku i kraju karijere", Cerović je kazala da publikacija sadrži uporedne analize položaja na tržištu rada žena starosti i muškaraca starosti 45 godina.

"Kada se nađu na kraju poslovne karijere, zatvara se krug i žene se nalaze ponovo na početku, bez očekivanih uspeha. Žene ove dobi se bore za svoju egzistenciju i budućnost", rekla je Cerović.

Autorka Publikacije i direktorka programa SeConS-a Marija Babović ocenila je da su

"žene na kraju karijere prve na udaru otpuštanja u slučaju tehnološkog viška, restrukturiranja, novih tehnologija i slično".

"Značajan broj žena nije ostvario pravo na penziju jer su izgubile posao. Ukoliko želimo da pomognemo ženama u ovom životnom dobu moramo da intervenišemo kod mladih žena, da one ne dođu u situaciju da skliznu sa tržišta rada", rekla je ona.

Publikacija je pokazala da 260.000 žena u dobi 45-64 godina nije ostvarilo pravo na penziju, a 14,6 odsto njih je odustalo od traženja posla zbog bezuspešnih pokušaja da se zaposle. Babović je istakla i da je "60 odsto mladih žena koje su neaktivne zbog porodice i brige o deci izjavilo da bi počelo da radi ukoliko bi našlo adgovarajući posao".

"Kod mladih žena primećujemo teškoće na tržištu rada, kada su već zaposlene one su dodatno ugrožene kada osnivaju porodicu i kada postaju majke i to je nešto što ih jako diskriminiše u odnosu na ostale", kazala je Babović.

Tatjana Prijić iz kancelarije Poverenika za zaštitu ravnopravnost rekla je da su "žene na tržištu rada izloženije mobingu i specifičnim vrstama diskriminacije".

"Vrlo često se postavljaju pitanja kod zasnivanja radnog osnosa koja se odnose na brak i planiranje porodice. Ženama se onemogućava napredovanje, zato što su koristile bolovanje ili se čak i raskida ugovor o radu", ukazala je Prijić.

Ona je ocenila i da "Zakon o određivanju maksimalnog broja zaposlenih u javnim službama više pogađa žene jer onemogućava zapošljavanje u onim sektorima u kojima su žene najzastupljenije, poput obrazovanja, socijalne i zdravstvene zaštite i uprave".

"Problem su i tradicionalne podele uloga, stereotipi kojih se pridržavaju i poslodavci, a i radnici. Ono na čemu treba raditi je ukazivanje na ovu negativnu praksu, kako bi se poboljšao položaj žena na tržištu rada", ocenila je Tatjana Prijić.

Vasić: Delta će se javiti na tender za prodaju Centra Sava

Delta holding će se javiti na tender za prodaju Centra Sava u koji treba uložiti najmanje 50 miliona evra i zavisio je više potpredsednik kompanije Živorad Vasić.

„Za Beograd je veoma važan razvoj kongresnog turizma. Veliki evropski gradovi imaju moderne kongresne centre i u tom poslu odlično zarađuju. Nažalost, Beograd nema centar koji može da primi i ugosti 7.000 ili 8.000 ljudi, i zbog toga i grad i država gube značajne budžetske prihode. Temeljnou obnovom Centra Sava, mogli bismo da se visoko plasiramo na svetskoj mapu kongresnih destinacija“, rekao je Vasić za Magazin Biznis.

On je kazao da je Grad Beograd do sada dva puta raspisivao tender za prodaju Centra Sava, jer su pokušali da naprave javno-privatno partnerstvo, a da se novi tender očekuje do kraja godine.

„Kupoprodajnu cenu ne znamo i nju određuje Grad. Ali, nije suština samo u transakcionoj ceni za Centar Sava, već u tome koliko se mora investirati da bi taj značajan objekat bio u potpunosti u funkciji. Prema prvim procenama

kompanije Delta, potrebno je uložiti minimum 50 miliona evra. To može samo onaj ko ima veliki kapital i znanje. Delta to ima. Nama Centar Sava jeste bitan, moramo da mislimo i na povraćaj te investicije, ali mislimo i na to da je ovom gradu potreban jedan kompletno renoviran objekat koji će značajno doprineti razvoju kongresnog turizma“, ocenio je Vasić.

Na pitanje da li očekuje konkurenciju na tenderu za Centar Sava on je rekao da ne veruje da mnogo kompanija u Srbiji zanima taj objekat, niti da je neko spreman da uloži toliko novca i energije da završi ceo posao jer treba temeljno rekonstruisati i renovirati oko 90.000 kvadrata.

„Treba uraditi sve ispočetka – novi mobilijar, dvorane, poslovne jedinice, instalacije, fasadu koja je izuzetno skupa za rad... Delta ima iskustva u takvim radovima i mi smo procenili da je potrebno najmanje 18 meseci za takvo fundamentalno renoviranje. Drugima bi možda bilo potrebno i više, jer je reč o veoma složenim zahvatima, pošto spoljni izgled treba sačuvati. Planove u tom smislu smo već napravili, jer nam je najvažnije da Centar Sava ostane kongresni centar, a za to je potrebno mnogo uložiti u sale u objektu. Takođe, postoji povezanost između Centra Sava i hotela Kraun plaza (Crown Plaza), pa i tu imamo neke planove“, rekao je Vasić.

Po njegovim rečima Beograd ima sve uslove da se pozicionira kao dobra kongresna destinacija, regionalni je centar, ima direktne avionske veze sa gotovo svim najvažnijim destinacijama, usluge su digitalizovane u priličnoj meri, nudi izvanrednu hranu, ima kvalitetne kulturne sadržaje i muzeje, a sam grad ima dobru energiju koju većina stranih gostiju odmah primeti.

„Ono što nam nedostaje da bismo postali top kongresna destinacija jeste bolja lokalna i regionalna putna infrastruktura. Dobro je to što je konačno završen Koridor 10, ali stranac koji dođe poslovno u Beograd reći će vam da želi da vidi i Kopaonik i Zlatibor, a za to mu treba tri sata puta, u najboljem slučaju“, rekao je Vasić.

Najavio je da će Delta 1. decembra početi izgradnju nove poslovne zgrade u Beogradu i da će sledeće godine graditi još jedan hotel u Ljubljani i otvoriti Indigo hotel u centru Beograda.

ПОЛИТИКА

Strani investitori pohvalili reformu naše inspekcije

Povezivanje 36 inspekcija u jedinstven informacijski sistem, njihova bolja koordinacija i drugačiji odnos prema privredi doprineli su smanjenju sive ekonomije za oko šest odsto

Reforme u oblasti inspekcijanskog nadzora i suzbijanja sive ekonomije zabeležile su znatan napredak u najnovijoj Beloj knjizi Saveta stranih investitora. Rangirani su na 15. mestu, od 66 oblasti koje ocenjuje ova publikacija koja daje godišnji prikaz poslovne klime i nudi preporuke za njeno unapređenje. Posebno je pohvaljen početak primene jedinstvenog informacionog sistema za inspekcijanski nadzor E-inspektor.

Dragan Pušara, rukovodilac Jedinice za podršku koordinacionoj komisiji za inspekcijanski nadzor Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave, kaže da je trenutno 36 inspekcija u potpunosti ušlo u sistem. U toku je i priključivanje još pet inspekcija, iz Ministarstva poljoprivrede i Poreske uprave, jer su one imale prethodno razvijene sisteme koji se sada integrišu u E-inspektor.

Ovaj informacijski sistem je alat u rukama inspektora i olakšava svakodnevni rad. Sadrži potrebne naloge, izveštaje, zapisnike, rešenja,

zahteve za pokretanje prekršajnog postupka, prijave za privredni prestup, obrasce akata, pritužbe, što inspektorima omogućava da bolje sagleda slučaj. Pomaže im da se fokusiraju na ono što je zaista problem u oblasti nadzora i budu objektivniji, jer imaju uvid i u nalaze drugih relevantnih inspekcija.

Naš sagovornik objašnjava da se sada tačno zna kada se ide u kontrolu i privredni subjekti imaju vremena da se pripreme, a po sačinjavanju inspekcijanskog izveštaja dobijaju nacrt za sledeću kontrolu. U slučaju nekih nepravilnosti inspektori na licu mesta otvaraju nalog za vanrednu kontrolu. U vanredne kontrole se kreće po prijavi i po planu vanrednih kontrola privrednih subjekata koji su označeni kao visokorizični.

– U Srbiji 75 odsto privrednih subjekata dobro posluje i poštuje zakone. A prema obavljenim anketama, između 15 i 20 odsto njih bi poštovalo zakone kada bi bili upućeni, kada bi znali kako da ih pravilno primene ili kada se donese neki novi propis koji reguliše njihovu delatnost – navodi Pušara.

Podseća da je 65 odsto privrede 2013. smatralo da je inspekcija ozbiljna prepreka za poslovanje, a danas se samo 12 odsto privrednika tako izjašnjava. Možda najbolji pokazatelj reforme inspekcije jeste smanjenje obima sive ekonomije za pet do šest odsto.

– Intenziviran je rad 11 radnih grupa, koje ujedno predstavljaju i prvi oblik institucionalizovanog dijaloga inspekcija i privrede. Kroz kontinuirane susrete predstavnika privrede sa inspekcijama, inspekcijama se redovno predstavljaju problemi privrede – dodaje Pušara.

Sa druge strane inspekcija će sarađivati i sa sudovima, što je i preporuka Saveta stranih investitora.

– Potpisali smo sporazum sa udruženjem sudija i dogovorili seriju obuka: sa jedne strane za inspektore, da bolje pišu dokaze, a sa druge strane da sudije prekršajnih i upravnih sudova razumeju inspekcijanske postupke. Povezali smo bazu prekršajnih sudova sa inspektorima tako da se odmah vidi inspekcijanski dosije. Odabrano je 136 ljudi će biti specijalizovani samo za prekršajne postupke koji izlaze iz inspekcijanskog nadzora i to radimo sa sudovima. Nema „prazne puške“ za

inspektore, odnosno sada kada napišu prekršajnu prijavu znaju da će ta kazna i biti određena, umesto dosadašnjih slučajeva da advokati odvuku prekršaj u zastaru – objašnjava Pušara.

Ali on naglašava da nema dobre inspekcije bez zadovoljnog inspektora. Pokrenuta je inicijativa za unapređenje položaja inspektora, posle čega je vlada usvojila Uredbu o razvrstavanju radnih mesta i merilima za opis radnih mesta državnih službenika (oko 800 inspektora se razvrstava u viši stepen zvanja od postojećeg, čime se poboljšava njihov materijalni položaj).

– Susreli smo se sa velikom nezadovoljstvom inspektora materijalnim položajem i statusom. Zato je Ministarstvo obezbedilo uslove da im plate budu povećane sa 51.000 dinara na 73.000. Prosek starosti je 57 godina. Najmlađi inspektor u stalnom radnom odnosu u sanitarnoj inspekciji ima 45 godina. Zato smo tražili i dodatno zapošljavanje. Trenutno ima 2.348 republičkih inspektora, a u naredne tri godine treba da se zaposli 1.272 u sve 44 republičke inspekcije. Plan je da do kraja ove godine bude zaposleno oko 300 inspektora – navodi Pušara.

Naš sagovornik ističe da je započeta kampanja o promeni svesti i značaju profesije inspektora, kako bi se široj javnosti predstavio značaj ovog poziva za kvalitet života građana i efikasnu privredu. Jer, glavni zadatak inspektora je da unaprede javni interes u oblasti koju nadziru.

ZBOG ŠTETNIH UGOVORA PLAĆAMO STOTINE MILIONA U PENALIMA Srbija gubi sve više novca na arbitražama, a jedan veliki spor uskoro dolazi na naplatu

Čak 22 milijarde dinara (186 miliona evra) država je namenila za plaćanje kazni i penala u narednoj godini, a na ime sudskih sporova ili međunarodnih arbitraža. To je dva puta više nego u 2017. godini i pet puta više u odnosu na 2010. ali i duplo više od subvencija stranim investitorima, upozorio je Fiskalni savet.

Najveći deo ovih troškova zapravo su odštete koje država mora da plati zbog povreda ugovora. Koje će konkretno sve sporove država plaćati u narednoj godini za sada nije u celosti poznato. Ono što se zna, kažu u Fiskalnom savetu, jeste da su u budžetu za 2020. odvojena sredstva za obeštećenje Energo-Zelene, odnosno investitora iz Belgije koji su u Indiji izgradili fabriku, a potom je i zatvorili zbog neloyalne državne konkurencije .

"Sudeći prema rekordnom iznosu predviđenom na razdelu Ministarstva finansija izvesno je da postoji još nešto veliko, odnosno da je država verovatno izgubila još neki veliki sudski spor ili međunarodnu arbitražu. Zato je neophodno da Vlada napokon napravi ozbiljnu analizu koja bi precizno identifikovala glavne razloge zbog kojih država gubi toliko presuda. Mi godinama ukazujemo na gotovo nekontrolisan rast ove stavke javnih rashoda, ali izostaje strateška i promišljena reakcija na ovaj loš trend", kaže za "Blic Biznis" član Fiskalnog saveta Vladimir Vučković.

Vučković se pita i "da li država sada pažljivije zaključuje ugovore ili ih neko i danas potpisuje na način koji u budžetskom smislu može da nam se obije o glavu za nekoliko godina".

U javnosti je ostalo upamćeno nekoliko velikih sporova koje je država gubila od velikih stranih kompanija. Prošle godine Srbija je na arbitraži u Ženevi izgubila spor težak oko 40 miliona evra. Reč je praktično o sporu između grčke kompanije Mitilineos i RTB Bora gde su Grci srpskoj kompaniji isporučili koncentrat bakra, ali nikada nisu i dobili prerađenu sirovinu.

Prošle godine Srbija je izgubila spor i sa austrijskom kompanijom Kunsttrans koja je zahtevala odštetu za zakup privremenog depoa u Krnjači u kojem je po ugovoru iz 2006. o poslovno-tehničkoj saradnji trebalo da budu smešteni vredni umetnički eksponati dok ne bude završena rekonstrukcija Narodnog muzeja.

Nekoliko godina ranije, u 2014. Srbija je zbog neizvršenih obaveza po osnovu koncesije za izgradnju autoputa Horgoš-Požega, privatnim kompanijama platila 1,6 milijardi dinara.

Prethodno je Srbija izgubila spor i sa kompanijom ICN bivšeg jugoslovenskog premijera Milana Panića koji se žalio zato što mu je svojevremeno oduzeto vlasništvo u fabrici lekova Galenika, ali i sa kompanijom Imidžstar zbog afere "Satelit" i sa biznismenom Srbom lićem koji je kupio beogradski Putnik.

Poslednjih godina, budžet za penale i kazne na račun države kontinuirano raste. U 2017. godini planiran je budžet od oko 11 milijardi dinara, u 2019. oko 20 milijardi, a za narednu godinu 22 milijarde.

Interesantno je i, kako navode u Fiskalnom savetu, da se o ovoj temi ne govori toliko u javnosti.

"Mnogo više pažnje se posvećuje pitanjima na koja država može da utiče – plate, penzije, subvencije, dok je ovo zadata veličina i ne postavlja se pitanje da li treba da bude manja ili veća. Možda bi u Vladi mogao da se napravi spisak tih potencijalnih obaveza, procesa koji su u toku, pa da onda javno pravobranilaštvo i nadležni reaguju na neke sporove, a da se ubuduće mnogo ozbiljnije pristupi", kaže Vučković.

Kazne i penali, plaćaju se, inače, preko nekoliko ministarstava u zavisnosti od toga o kakvoj povredi prava je reč, da li su u pitanju povreda radnih prava, preduzeća ili investitora.

GRAĐANI SE VIŠE ŽALE NA BANKE I OSIGURANJA Broj pritužbi NBS povećan za 12 odsto

Korisnici finansijskih usluga za devet meseci podneli su 1.491 pritužbu na rad banaka, osiguranja, društava za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i platnim institucijama, što je

povećanje od 12 odsto u odnosu na petogodišnji prosek, navodi se u izveštaju Narodne banke Srbije.

Više od polovine pritužbi podneto je na rad osiguravajućih kuća, a slede banke sa 46,3 odsto pritužbi, dok su za dobrovoljna penzijska i platne institucije stigle samo po jedna pritužba.

Kod osiguravajućih društva više od 90 odsto

od podnetih 798 pritužbi je na neživotna osiguranja, najčešće od autoodgovornosti, nesrećnog slučaja i osiguranja imovine. Od 691 pritužbe na rad banaka najviše ih je zbog poslovanja oko kredita i platnih kartica - a osnovanih je bilo 129.

Narodna banka Srbije u ovom periodu primila je i 228 predloga za posredovanje, a postupala u 57 takvih postupaka.

Poresko rasterećenje zarada za dodatnih jedan odsto

Poresko opterećenje neto zarada biće u 2020. godini smanjeno sa 62 na 61 odsto, čime će država nastaviti da smanjuje poreze i doprinose na plate, izjavio je ministar finansija Siniša Mali u Skupštini Srbije.

- Na narednom zasedanju skupštine biće set poreskih zakona koji prate Zakon o budžetu, gde smo, koliko nam je fiskalni prostor omogućio, još smanjili obaveze koje opterećuju plate, odnosno poreze i doprinose za jedan odsto, što je oko 13,1 milijarda dinara - rekao je ministar tokom rasprave o predlogu budžeta za 2020.

On je podsetio da je prošle godine to opterećenje bilo 63 odsto, a ove godine 62 odsto u odnosu na neto platu.

- To je jasno opredeljenje Vlade Srbije. U novim zakonima o porezu na dohodak imate velika oslobađanja od plaćanja poreza za novozapolene, a pogotovo za mlade - čak i do 70 odsto u prvoj godini zapošljavanja. Videćemo kako će te mere da se prime i uradićemo još više kako bi što sve više mladih i starih ljudi moglo da se zaposli - rekao je Mali.

Naglasio je da stopa nezaposlenosti ide na dole i da je Srbija po tom pitanju na dobrom putu.

Napomenuo je, takođe, da se mora naći prava ravnoteža u povećanju stope privrednog rasta, koja podrazumeva i povećanje plata i penzija kako mladi ne bi napuštali Srbiju.

Mali je istakao da je jedan od glavnih izazova kako nastaviti privredni rast zemlje i da je zato budžet za 2020. skrojen tako da omogućava ravnotežu između rasta privrede i podizanja životnog standarda građana, kroz povećanje plata i penzije, i intenziviranje javnih investicija.

- Važno je da mladi ovde ostvare svoj srpski san, a ne u Kanadi ili nekim drugim stranim zemljama
- istakao je Mali.

Pre obraćanja ministra finansija, Aleksandar Stevanović iz Stranke moderne Srbije rekao je da su i pored predviđenog rasterećenja poreza i doprinosa na plate od jedan odsto i dalje neto pozitivni efekti predviđeni budžetom za privatni sektor tri puta manji nego za javni sektor.

- Veliki problem u našem budžetu je što ne uspeva da podstakne privatni sektor da investira. Privatni sektor i dalje kaska, a to suštinski jeste problem. Privatni sektor se može podstaći jedino strukturnim reformama i smanjenjem poreza. Zašto se ne ide na brže smanjenje poreskih nameta ako već imamo visoke stope rasta i zašto se ne bi išlo na stope rasta od pet odsto - zapitao je Stevanović.

Naglasio je da je dostizanje visokih stopa rasta privrede ključ u poreskoj politici, kao i da su ga koristile skoro sve zemlje koje su se uspešno reformisale.

Đorđe Vukadinović iz NS-PS S je tokom rasprave rekao da je ovog puta budžet stigao na vreme, kao i da je propisano vreme koliko treba u parlamentu.

- Sednica je zakazana po poslovnika, nije bio upakovan u raspravu o budžetu u desetine tačka dnevnog reda kao što je bilo pre. Nema ni onih fantomskih amandana koje podnosi vladajuća većina kako se ne bi moglo doći do rasprave o budžetu, a sada je i duplirano vreme za raspravu - rekao je Vukadinović.

On je ocenio da ima pet ili šest stvari koje su za pohvalu u vezi sa ovim predlogom budžeta, što do pre samo godinu dana nije bilo tako.

Mali je na to rekao da mu je drago što svi primećuju da je budžet stigao na vreme i da se ne usvaja po hitnom postupku, kao i da je 15 i više dana bio pred poslanicima kako bi mogli detaljno da se upoznaju sa njim, kao i da je jedina tačka sednice.

Istakao je da se sve oko budžeta radi transparentno i da je cilj da se dobije što bolji budžet za narednu godinu.

JAVNA PREDUZEĆA POD LUPOM Ministar najavio prvu objektivnu proveru rada velikih državnih sistema

Ministar finansija Siniša Mali najavio je da će na kraju godine možda po prvi put na objektivan način biti provereni rezultati rada javnih preduzeća u Srbiji.

"Mi već cele godine pratimo njihove rezultate i analiziramo njihove planove poslovanja i čekam kraj godine da pogledamo kako su ostvarili i da li su ostvarili ono što su planirali. To će možda biti prvi put da ćemo imati objektivno sagledavanje njihovog poslovanja, a kako bismo već u prvom i drugom kvartalu naredne godine izašli s konkretnim merama za poboljšanje njihove organizacije, upravljanja i načina na koji planiraju i izvršavaju svoje budžete", rekao je Mali u Skupštini Srbije.

On je, tokom rasprave o predlogu budžeta za 2020. godinu, kazao da će provera rada javnih preduzeća biti jedna od prioriternih oblasti za Ministarstvo finansija kojom će se baviti naredne godine pored planirane reforme plate i uvođenja platnih razreda.

Istakao je da je predlogom budžeta za 2020. predviđen manji nivo subvencija za državna preduzeća, s obzrom da nekim preduzećima pomoć više nije potrebna jer su, na primer, našli strateškog partnera.

"Oformili smo sektor za praćenje fiskalnih rizika, to se odnosi na sve što može da ugrozi makroekonomsku stabilnost naše ekonomije, a jedna od oblasti na koje se potencijalni rizici odnose jesu upravo javna preduzeća", naveo je Mali.

Istraživanje u Australiji: Stariji od 40 su najproduktivniji kad rade SAMO TRI DANA NEDELJNO

Stariji od 40 godina rade najbolje kada rade samo tri dana nedeljno, piše "Oaza znanja", a prenosi "Poslovni dnevnik".

Istraživači su zaključili da se kognitivna efikasnost sredovečnih ljudi poboljšala kada su radili do 25 sati nedeljno.

S druge strane, performanse su se smanjile kada je za nedelju dana prošlo više od 25 sati rada, zbog uticaja umora i stresa, pokazala je studija objavljena u "Biltenu Instituta rada u Melburnu", koja je uključivala niz kognitivnih

testova.

U nju je bilo uključeno 3.000 muškaraca i 3.500 žena iz Australije čije su radne navike analizirane.

Testirana je njihova sposobnost da glasno pročitaju reči i brojeve, a merila se njihova sposobnost pamćenja i sposobnost razmišljanja.

Zaključeno je da su učesnici koji rade 25 sati nedeljno u tome bili uspešniji, dok su rezultati onih koji rade 55 sati bili lošiji čak i od nezaposlenih učesnika u studiji.

Danas

Slobodan Tešić ne odgovara na pozive

Naš list pokušao je danas da o svemu što o njemu, u poslednje vreme, govore narodna poslanica Marinika Tepić, uzbunjivač iz Krušika Aleksandar Obradović, istraživački novinari i pojedini sindikalci iz domaćih vojnih fabrika, čuje mišljenje i stav trgovca oružjem Slobodana Tešića, koji se u javnosti povezuje sa firmama Partizan Tech i Tehnoglobal Systems u Beogradu, te Granit Limited i Charso Limited (sa Kipra).

Tešić, međutim, tokom dana nije odgovarao na naše telefonske pozive. Nije odgovorio ni na ponudu da mu se pitanja dostave mejlom.

Prema dostupnim informacijama, Tešić ne kadruje samo u srpskim vojnim fabrikama, kako to tvrde upućeni u domaći oružarski biznis, već od 2016. posredstvom svog bliskog saradnika Dragana Kapetine, koji je te godine imenovan za prvog čoveka Republičke direkcije za promet naoružanja

i vojne opreme Republike Srpske, kontroliše i vojnu industriju RS.

Slobodan Tešić koji je rodom iz Kiseljaka, u Bosni i Hercegovini, dovodi se u vezu i sa sumnjivima isporukama oružja iz Bosne i Hercegovine, u koju se bio vratio 2009. nakon što mu je srpska BIA, osujetila poslovanje iz Srbije. U Istočnom Sarajevu je te 2013. osnovao firmu Bosniaspecexport. Oružje je, 2011. godine u Jemen, prema nezvaničnim informacijama, izvezio i preko Crne Gore. Spekuliše se da su službenici carinarnice u Rijeci 2013. godine zaplenili kontejnere sa rastavljenim raketama ruske proizvodnje, namenjenim isplaljivanju iz sačastih lansera za rakete. Destinacija raketa, koje su u hrvatskoj javnosti dovedene u vezu sa Tešićem, bila je Abu Dabi....

Od 2013. do 2014. godine Tešić je, prema našim saznanjima, u Libiju izvezao 3.000 tona beloruske municije, kao i određeni broj mitraljeza i drugog oružja u Libiju. Prethodno su mu, nakon lobiranja srpskih vlasti, ukinute sankcije Ujedinjenih nacija, pod kojima je bio od 2003. godine. Sumnjiče ga i da je inicijator nekih od novijih protesta kragujevačkih oružara.

Pre nekoliko godina, u Srbiji je, prema dostupnim informacija, bio uhapšen Đorđe Tešić, stric i mentor Slobodana Tešića, koji je (Đorđe), sa sedmoricom saradnika bio osumnjičen da su sistem

za kontrolu minobacačke vatre, koji su sami napravili, pokušali da prodaju Južnom Sudanu, koji je bio pod međunarodnim embargom.

Slobodan Tešić je bio i finansijer Fondacije Dragica Nikolić, a 2014. od tadašnjeg ministra spoljnih poslova Ivana Mrkića dobio je diplomatski pasoš, što je, u novembru 2016. u izjavi medijima potvrdio i generalni sekretar MIP Veljko Odalović... Krajem 2017. američka administracija zabranila mu je ulazak u SAD.

Naš list će i narednih dana pokušavati da stupi u kontakt sa Slobodanom Tešićem, kako bi se čulo i njegovo mišljenje o aferama koji u poslednje vreme potresaju ne samo domaću vojnu industriju, nego i sam vrh srpske vlasti.